

приватних осіб.

У нашій країні безпеку і якість туристичних послуг тільки прагнуть довести до світових стандартів, незважаючи на те, що в сфері туризму діє значна кількість нормативно-правових актів. За останні роки були внесені зміни, які раніше діяли в законодавстві даної сфери. Але, враховуючи складнощі, які було розглянуто, їх постійну динаміку, варто зробити висновки про необхідність подальшого вдосконалення правового регулювання в області туризму і його безпеки.

Саме скоординована спільна робота з організації безпеки туризму на рівнях: держава – регіональні органи влади і управління – туристичний сектор(туроператори та турагенції) – турист, зможе сприяти організації заходів безпеки на системному, дієвому рівні.

Список використаних джерел:

1. Маркіна І.А. Управління безпекою туристичного бізнесу / І. А. Маркіна // Экономика Крыма. – 2012. – № 1 (38). – С. 174-176.
2. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про туризм» від 18 листопада 2003 р. № 1282-IV
3. Держтуризмкурорт [Електронний ресурс]: [веб-сайт]. – Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua/news.asp>.

НОВАЦІЇ В ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ТА КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

Кравцова С. В., ст. викладач, Лисенко К. К., магістр, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

В сучасних умовах господарювання стійкий фінансовий стан організацій є гарантом стабілізації і подальшого розвитку економіки. Комплексно оцінюють фінансовий стан підприємства, такі показники, як прибуток і рентабельність. На прибуток організації впливає безліч зовнішніх і внутрішніх факторів, серед яких виділяють і рівень дебіторської та кредиторської заборгованості. Тому питання ефективного управління та обліку заборгованостей мають актуальний характер.

Згідно з вимогами Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» національні стандарти обліку не повинні суперечити міжнародним стандартам.

У зарубіжних країнах не існує окремого стандарту щодо регулювання дебіторської заборгованості. Принципи обліку, оцінки та порядок відображення в звітності дебіторської заборгованості згідно з міжнародними стандартами визначено в IAS 1, IFRS 9, IFRS 15, кредиторської заборгованості – IAS 1 та IAS 37.

Базовими нормативними документами, які визначають методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про дебіторську та

кредиторську заборгованість та її розкриття у фінансовій звітності, є ПСБО 10 та ПСБО 11 відповідно.

Згідно з нормами вищенаведених стандартів дебіторська та кредиторська заборгованість за термінами погашення поділяється на поточну та довгострокову.

Достовірна оцінка довгострокової дебіторської заборгованості має суттєвий вплив на правильне відображення інформації в облікових реєстрах і звітності. Важливу роль при цьому відіграє принцип обачності, який передбачає застосування в бухгалтерському обліку таких методів оцінки дебіторської заборгованості, які будуть запобігати завищенню оцінки активів. Тому потребує дослідження проблема реальної оцінки довгострокової дебіторської заборгованості та втрат підприємства від невчасного її погашення з відображенням операцій на рахунках бухгалтерського обліку.

На сучасному етапі розвитку необхідність проведення оцінки в часі зумовлена економічною нестабільністю, інфляцією, майбутньою невизначеністю, можливістю альтернативних вкладень. Гроші змінюють вартість і при нульовій інфляції, якщо враховувати майбутні доходи від інвестування, беручи до розрахунку упущені вигоди. Зобов'язання підприємства припускають відтік активів і, отже, їх оцінка на момент придбання відображає величину фактичних чи передбачуваних витрат. Оцінка зобов'язань, які виникають перед підприємством по майбутній вартості, характеризує суму передбачуваних вигод чи втрат. І якщо організація ухвалює рішення про надання відстрочки платежу чи про реструктуризацію заборгованості, то дебіторська заборгованість має бути переоцінена із застосуванням дисконтування. Дисконтування є єдиною методикою, яка порівнює вартість різних об'єктів у часі.

З метою удосконалення обліку та для надання користувачу більш якісної та достовірної інформації в Україні з 29 жовтня починають діяти нові правила обліку довгострокової кредиторської та дебіторської заборгованості.

Наказом Міністерства фінансів України від 16.09.2019 р. №379 були введені зміни до ПСБО 10 та ПСБО 11.

Цим наказом запроваджено дисконтування, як процентної, так і безпроцентної дебіторської та кредиторської довгострокових заборгованостей.

Так уточнено абз.2 п. 12 ПСБО 10 тим, що довгострокова дебіторська заборгованість відображається в балансі за її теперішньою вартістю. Визначення теперішньої вартості залежить від виду заборгованості та умов її погашення.

Теперішня вартість – це дисконтована сума майбутніх платежів (за вирахуванням суми очікуваного відшкодування), яка, як очікується, буде потрібна для погашення зобов'язання в процесі звичайної діяльності підприємства

Дані зміни стосуються лише грошової заборгованості, адже зміст дисконтування розповсюджується тільки на гроші.

Грошова заборгованість є фінансовим зобов'язанням та фінансовим активом відповідно.

Дебіторська та кредиторська заборгованість відповідно до П(С)БО 13 відображаються в балансі за амортизованою вартістю, яка й визначається за допомогою дисконтування.

Згідно з ПСБО 13 оцінка фінансових інструментів первісно оцінюють та відображають за їх фактичною собівартістю, яка складається із справедливої вартості активів, зобов'язань або інструментів власного капіталу, наданих або отриманих в обмін на відповідний фінансовий інструмент, і витрат, які безпосередньо пов'язані з придбанням або вибуттям фінансового інструмента (комісійні, обов'язкові збори та платежі при передачі цінних паперів тощо).

Послідує оцінка згідно п. 30 ПСБО 13 на кожну наступну після визнання дату балансу фінансові зобов'язання, за деякими винятками, оцінюють за амортизованою собівартістю, а фінансові активи оцінюються за їх справедливою вартістю, крім дебіторської заборгованості, що не призначена для перепродажу.

Згідно з ПСБО 19 справедлива вартість – сума, за якою можна продати актив або оплатити зобов'язання за звичайних умов на певну дату.

Для дебіторської заборгованості цим стандартом визначена справедлива вартість, як теперішня (дисконтована) сума, яка підлягає отриманню, що визначена за відповідною поточною відсотковою ставкою за вирахуванням резерву сумнівних боргів та витрат на отримання дебіторської заборгованості в разі потреби.

Для кредиторської заборгованості- теперішня (дисконтована) сума, яка має виплачуватися при погашенні заборгованості, визначеної за відповідними поточними відсотковими ставками.

Таким чином при первісній оцінці заборгованості необхідно визнати за дисконтованою вартістю із зазначенням дисконту відразу, а на першу дату балансу визнання такої заборгованості вже амортизувати дисконт.

Дана процедура визначена п. 5.1.1, Б5.1.1 МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

Слід відмітити, що, амортизація дисконту відбувається вже на першу дату балансу, тобто на фінансові результати потрапить різниця між визнаним дисконтом та сумою амортизації дисконту.

Застосування дисконтованої вартості для бухгалтерського обліку позитивно впливає на якість звітної інформації, оскільки довгострокові фінансові активи й зобов'язання відображаються за їх ринковою вартістю, а у звіті про фінансові результати відображаються нарахування відсоткового доходу чи витрати за ефективною відсотковою ставкою, що цілком відповідає принципу економічної доцільності.

Список використаної літератури:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: Наказ Мін-ва фінансів України від 08 жовтня 1999 р. No 237 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua.2>.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Зобов'язання»: Наказ Мін-ва фінансів України від 30 січня 2000 р. No 20 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>.

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств»: Наказ Мін-ва фінансів України від 07 липня 1999 р. No 163 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99>

4. Янчева Л.М. Оцінка дебіторської та кредиторської заборгованостей як інструмент підвищення достовірності обліково-вих даних / Л.М. Янчева, Н.С. Акімова, Т.А. Наумова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/esprstp_2011_2_3

5. Адамовська В. С. Удосконалення обліку довгострокової дебіторської заборгованості, зумовлене сучасною економічною ситуацією даних / Л.М. Адамовська В.С.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/6_1_2016ua/3

КОРУПЦІЙНА СКЛАДОВА ОРГАНІЗАЦІЇ УТИЛІЗАЦІЇ ТВЕРДИХ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ

Красюк В. О., магістр, Східноукраїнський національний університет імені В. Даля

Останнім часом у всьому світі однією з актуальних і гострих екологічних проблем є проблема утилізації твердих побутових відходів. Україна не є винятком і практично для кожного населеного пункту країни характерна ситуація перевантаження сміттєвих полігонів, куди вивозяться всі відходи. Побутове сміття, що накопичується на цих звалищах негативно впливає на навколишнє середовище, викликає забруднення ґрунтів, погіршує загальне здоров'я населення.

Деякі види побутових відходів, зокрема поліетилен та пластик мають період розкладання сотні років. Також відомий і той факт, що велика кількість відходів можна використовувати повторно, що в загальному розумінні дає привід створити налагоджену систему вторинної переробки таких матеріалів з подальшим їх використанням. Така циклічна система здатна забезпечити помітне зниження забруднення навколишнього середовища.

Але для реалізації рішення повторного використання відходів в першу чергу необхідна чітка система їх сортування, процес якої в Україні досі в повній мірі не налагоджений. У багатьох містах встановлено велику кількість контейнерів, призначених для пластику, паперу, скла. Тільки вивозяться вони, як і раніше, на ті ж сміттєві полігони, які в більшості своїй є до того ж ще і нелегальними. Тож проблема несанкціонованих звалищ також стоїть в одному ряду з організацією переробки сміття.

Згідно з даних Антимонопольного комітету України, лише 5,8% побутових відходів йде на переробку [1].

В Україні є закон [2], який має забезпечувати регулювання процесом утилізації твердих побутових відходів. Наприклад, згідно з цим законом, який включає в себе 10 операцій з відходами: збір, транспортування, сортування, зберігання, обробка, переробка, утилізація, знешкодження, видалення і